

Skovdyrkeren

Nr. 33
Maj 2015

Fra 7 til 6 skovdyrkerforeninger

Erhverv eller hobby?

Pengene tjenes med saksen!

SKOVDRYRKERNE

18 års tæt samarbejde

I det smukke landskab på østsiden af Hindsholm-halvøen på Fyn ligger Hverringe. Et gods på 1600 hektar med aner tilbage til 1300-tallet. Her bor formanden for Dansk Skovfor-ening, Niels Iuel Reventlow, der er niende generation på ejendommen. Og hvem passer så godsets 220 ha skov? Det gør naturligvis Skovdyrkerne.

Niels Reventlow sammen med sin skovfoged gennem 18 år: Børge Nissen fra Skovdyrkerne Fyn.

Skovfoged Børge Nissen fra Skovdyrkerne Fyn har været sparringspartner og den praktiske skovgris på Hverringe i 18 år. Niels Iuel Reventlow er selv uddannet fra Landbohøjskolen – som agronom suppleret med skovbrugsfag. Så der er basis for gode faglige diskussioner. Og helt enige er man ikke altid.

Vildtet og jagten

Når vi kommer ind på dåvildtet skilles vandene. Dåvildtet er for et antal år siden udsat på nordenden af

Hindsholm, og det breder sig nu ganske voldsomt – også på Hverringe. Her er jægerne glade for det, især da råvildtbestanden som de fleste andre steder på Fyn er decimeret på grund af sygdom. Men Børge Nissen er knap så begejstret. Under vores rundtur ser vi skader i de fleste kulturer og yngre bevoksninger. Både skrælinger og fejninger.

På afstand og for den ukyndige ser det ikke så slemt ud. Men alle barkskader – nok så små – bliver ikke overvokset og skjult med årene, tværtimod. De vil ses i alle

årene fremover, og de vil forhindre salg som finérkævlér og andet kvalitetstræ, siger Børge Nissen. Tidligt opstammet douglas er især elskede feje- og skrælletræer.

Alle nykulturer må hegnes. Der er også anvendt kapplantning – af f.eks. douglas – med sitkagran, og det giver også en vis beskyttelse. Men på grund af de mange hegninger er man generelt nødt til at lave en del vildtpassager. De laves enten på den måde, at plantning i rør erstatter hegnet på et stykke. Eller ved reelle passager i hegnene, hvor der ikke plantes. Sidstnævnte laver man behændigt, hvor der er vådbundsområder eller andre ting, der generer almindelig trævækst.

Der er i øvrigt igen ansat en skytte på Hverringe. Han er natur- og vildtforvalter, sælger ydelser til og servicerer de 5-6 jagtkonsortier samt står for afskydningen af dåvildt på øen Romsø (oprindeligt dåvildt udsat i 1200-tallet, da dåvildtet var en eksotisk vildtart). Jagtlejerne ønsker udsætning af et moderat antal fasaner, og kyllinger og pasning købes af skytten, men selve jagtdagene afholder konsortierne selv. Udover at sikre at jagtlejerne er glade kunder, der får værdi for pengene og gode jagtoplevelser, sikrer skytten, at alt vedrørende jagten kører efter bogen. Overholdelsen af de stadig mere omfattende og komplicerede regler og sikring af de nødvendige

Fejeskade i bøg. En sådan skade vil følge træet i hele dets levetid, og vil være kvalitets- og dermed prisnedsættende i den sidste ende. Dåvildtet koster.

tilladelser er hans ansvar. Overtrædelse af reglerne om krydsoverensstemmelse kan blive meget dyrt på en stor landbrugsejendom, siger Niels Reventlow.

En skovdrift baseret på renafdrifter

På distriktet ses meget gammel bøg, og man kunne tro, at selvfor yngelse var en fornuftig foryngelsesmåde. Det er det ikke. Vi besigtiger distriktets eneste selvfor yngelse, som er plantefattig på trods af, at man i en længere periode har suppleret med overskudsplanter fra andre plantninger. Hvis overstandermassen i selvfor yngelserne holdes på det rette niveau i forholdet til bundvegetationen, så trykkes kulturerne af overstanderne. Og hvis der lysnes mere, så vælter brombærrene ind over arealerne. Derefter kommer musene, og altså til sidst dådyrene. Derfor bliver alle kulturer nu lavet som plantninger efter renafdrift. Kvalitetskulturer med de bedste provenienser skal sikre fremtidens indtægter.

En 8-årig douglasbevoksning er opstammet med henblik på fremtidig værdiproduktion. Men desværre blev opstamningen straks fulgt op af en dåvildtskrælning.

En stor hegning er gennembrudt af en vildtpassage, som er placeret, hvor et vådbundsareal alligevel ødelægger trævæksten.

I en enkelt kultur var hegnet sat to måneder efter plantingen. Her havde dåvildtet allerede nået at lave omfattende bidskader. Som vi nævnte i et par artikler om kronvildt i sidste nummer af *Skovdyrkeren*, så kræver også dåvildtet en afskydning, som aftales på tværs af ejendomsgrænser, f.eks. i et såkaldt jagtlaug.

Der skal frem for alt skydes flere dåer og kalve. Dåvildtet kan være endnu sværere at regulere end kronvildtet. Der findes allerede et jagtlaug på Hindsholm.

Et andet punkt, der giver anledning til gode diskussioner mellem ejeren og hans skovfoged, er vejene. Børge Nissen vil godt lave bedre og mere bærende veje, der opfylder tiden krav. Han mener, at der ligger en skjult indirekte omkostning i, at der skal køres længere i bevoksningerne, og at der af og til skal trækkes en lastvogn fri. Det er Niels Reventlow for så vidt enig i, men han er tilbageholdende med store vejprojekter.

Vej, som opfylder kravene til bredde, bæreevne og vendepladser, bliver stadig mere voldsomme i små skove, og måske kan man alligevel ikke følge med kravene og bliver nødt til på sigt at måtte køre træet til nærmeste faste asfaltvej. Så ender vejene med blot at være nogle meget dyre cykel- og hundeluftningsstier.

Ejendommens nøgleord synes at være ordentlighed, bæredygtighed og kvalitet. Skoven er overalt velpasset. Her ses mange gamle grøfter, som vedligeholdes for at holde de mange bøgebevoksninger sunde og stormfaste. Man er dog enige om, at der er plantet for lidt nåletræ

En af Ægyptens syv plager: Brombær. Her ses opvækst af brombær kun et år efter lysstilling.

gennem de sidste 20 år. Man har naturligvis udnyttet tidens tilskud til løvtræplantning (og staten har herved opnået, hvad man ville med tilskuddene). Men nåletræet er nødvendigt af mange grunde. Dels i forhold til økonomi og likviditet, dels af hensyn til vildtet, og endelig for at give læ i en ren løvskov lige ud til åbent hav. Og – som Niels Reventlow siger med reference til barndommen: Der skal også være et sted, hvor julenissen kan bo.

Som de fleste andre steder er det meste ask fjernet på grund af sygdom. Der er tre alternativer på de gamle askearealer. Enten får de lov at forblive som åbne arealer til glæde for vildtet, publikum og biodiversiteten. Eller der plantes en blanding af rødæl og poppel med henblik på et stort udtag af energitræ. Endelig plantes der visse steder også efter asken.

Handlefrihed – og certificering

Niels Reventlow er naturligvis stærkt optaget af sit arbejde for Skovforeningen. Hovedformålet med hans virke i Skovforeningen er at arbejde for størst mulig handlefrihed for skovejere. Og at fastholde politikerne på, at eventuelle ændringer skal baseres på faglighed.

Hans egen handlefrihed er dog (frivilligt) indskrænket ved tilslutning til PEFC's certificeringsordning. Niels Reventlow er en principiel tilhænger af certificering, både i sin skov og i sit landbrug. Det er et godt kommunikationsværktøj både til omverdenen, til Skovdyrkerne og til andre eksterne parter, så man undgår fejl og misforståelser, siger han. Men han erkender samtidig, at reglerne af

og til kan synes både rigide og virkelighedsfjerne. F.eks. vil en øgning af nåletræandelen i skoven støde på modstand hos certificeringsorganet, hvis man kommer under 55% 'hjemmehørende'. Og de blandinger med rødæl og poppel, som man laver efter de døde aske, er nødt til at indeholde mindst 50% rødæl, ellers vil bevoksningen blive kategoriseret som energiskov, hvilket i PEFC-ordningen betragtes som en såkaldt 'intensiv driftsform', hvoraf man kun må have 10% i skoven.

Bæredygtighed

Både i det politiske arbejde og i arbejdet på Hverringe er begrebet 'bæredygtigt' centralt. Men forstået rigtigt – som i den oprindelige Brundtlandske udgave, hvor det betyder, at man skal efterlade sine ting i bedre tilstand, end man i sin tid modtog dem. Niels Reventlow gør opmærksom på, at det egentlig er et gammelt skovbrugsbegreb, hvor det vigtige var, at man løbende forbedrede skovene, inden de blev givet videre til 'eftermanden',

det vil sige den næste generation. Desværre sker der også med dette ord en langsom glidning i betydningen, og mange betragter nu 'bæredygtig' som lig med naturnær eller natur-skånsom, hvilket intet har med Brundtlands oprindelige definition at gøre.

»En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare.«

Gro Harlem Brundtland, 1987

Der efterlades i øvrigt dødt ved i bevoksningerne i det omfang, det er ladsiggørligt. Det giver lidt besvær, når der skal sprøjtes på kulturarealerne, men det lever man med. Den grønne driftsplan, som er en nødvendig del af certificeringen, har også udpeget distriktets nøglebiotoper, så disse ikke ødelægges ved skovarbejdet.

Medlem af Skovdyrkerne

Hverringe Gods

Navn og beliggenhed:	Hverringe Gods ved Kerteminde
Ejer:	Niels Iuel Reventlow
Ejendommens størrelse:	1600 ha, heraf 220 ha skov
Driftsformål:	At bevare værdierne og sikre økonomien, herunder at fastholde ejendommen i slægtens eje.
Medlem siden:	Ingen kan huske siden hvornår (medlem af Skovdyrkerne Fyn)
Bruger Skovdyrkerne til:	Rådgivning, planlægning, skovning, plantning, flis, handel med alt større træ, dvs. stort set alt i forbindelse med driften.
Laver selv:	Holder øje, dræner, reparerer veje, klipper hegn, sælger brænde o.l.
Medlem fordi:	”Det jeg søger hos Skovdyrkerne, er fagligheden, der udmønter sig i den langsigtede, lokalitetstilpassede skovdyrkning, hvor det, vi gør, sikrer værdiskabelsen i skoven på langt sigt, og hvor diverse hensyn indarbejdes på den mest fornuftige måde. Skovdyrkernes rolle som både ejerens rådgiver og med sin egen forretning forudsætter et åbent og tillidsfuldt samarbejde mellem de to parter. Et sådant har vi her.”

Niels Iuel Reventlow, Hverringe Gods – medlem af Skovdyrkerne Fyn.

Ingen juletræer!

Som noget usædvanligt er juletræsdyrkning fravalgt. Hvis man skulle arbejde med juletræer, skulle det være udenfor skoven og på de åbne marker, og det mener man ikke ville høre sig til i det fine fredede kystlandskab. Desuden har man en hel række andre driftsgrene, hvor man skal være skarp. Foruden skovbruget har man et meget stort landbrug, som drives med hovedvægt på frøavl, og som beskæftiger seks traktorførere. Desuden har man som nævnt jagten som en vigtig driftsgren, og man har 50 udlejningshuse, som skal holdes i orden. Endelig har man en af Danmarks bedste femstjernede campingpladser, 'Camp Hverringe', med mange overnatninger. Jule-

Dansk Skovforening

Niels Iuel Reventlow er formand for Dansk Skovforening, som er skovbrugets politiske brancheorganisation – et fælles talerør i forhold til politikerne, pressen og de mange interesseorganisationer, som har en mening om, hvad der sker – eller de synes, der burde ske – i skovene.

Dansk Skovforening har til huse i Skovenes Hus i København, tæt på Christiansborg og centraladministrationen. Her arbejder en række medarbejdere med at påvirke og løse de stadigt mere komplicerede juridiske, politiske og miljømæssige spørgsmål, som kommer fra såvel den danske administration som fra EU. Man udgiver bladet SKOVEN og afholder lokale skovkredsmøder for medlemmerne. Dansk Skovforening er repræsenteret i Skovrådet, Vildtforvaltningsrådet og andre relevante steder.

I bestyrelsen sidder Skovdyrkerne, HedeDanmark, Danske Juletræer samt ejere eller funktionærer fra en række private skovejendomme. Desuden en repræsentant for skovbrugsforskning og -undervisning.

Man arbejder løbende med mange opgaver, således ejendomsskat, arveafgift, skovlovgivning, adgangsregler, certificeringsordninger, tilskudsordninger, projektet 'Skolen i Skoven', Træ til Energi m.m. Blandt de seneste resultater kan nævnes, at man gennem en intensiv indsats på de sociale medier fik skabt bred folkelig opbakning til skrotning af den påtænkte brændeafgift.

Vi opfordrer løbende vore medlemmer til at styrke Dansk Skovforening ved at melde sig ind i denne. Medlemskab koster mellem 21 og 36 kr./ha – afhængig af bonitet. Minimum dog 1.840 kr./år. For medlemmer af en skovdyrkerforening er der en rabat på 350 kr.

træsdyrkning kræver, at der er folk på ejendommen, der virkelig brænder for denne produktionsgren, og Hverringe har som nævnt ikke egne medarbejdere i skoven.

Afsked

Så vi tager afsked med et veldrevet og ganske traditionelt skovbrug, og skovfoged Børge Nissen farer afsted til et nyt kundebesøg i en hektisk hverdag. Niels Reventlow siger i en slutbemærkning om sit skovbrug: »Jeg fælder træerne og jeg skyder dyrene» – det har vi altid gjort, men i dag er det blevet mere nødvendigt, at vi selv er i stand til aktivt at kommunikere til politikere og den øvrige undrende omverden, hvad det er, vi har gang i, og hvorfor det er fornuftigt og bæredygtigt.«

(phi@skovdyrkerne.dk, inkl. fotos)

Store og små skove

I gamle dage hed vi Småskovforeningen. Vi passede de små skove, mens man på godserne og de andre store ejendomme havde fast ansat skovbrugspersonale af skovfogeder og skovridere til at tage sig af driften.

Det har man stort set ikke mere. Rationaliseringer, mekaniseringen og en strammere økonomi i land- og skovbrug gennem de sidste par årtier har medført en udfasning af mange faste skovbrugsfunktionærer.

Alternativet har i mange tilfælde været at involvere fagligt personale fra Skovdyrkerforeningen i driften. Derfor har vi nu, ud over vore mange mindre medlemmer, også pasningen på mange mellemstore og store ejendomme – som i tilfældet med Hverringe.

Herved er Småskovforeningen blevet til Skovdyrkerne. Vi er et tilbud til alle skovejere uanset størrelse. Og for de store ejendomme er vi en mulighed for at erstatte de faste personaleudgifter med en variabel omkostning, som kan skaleres op og ned med omsætningen.

Og tillige med den fordel for de 'små' medlemmer, at de store ejendomme er med til at øge både salgs- og indkøbsvolumen – med bedre priser til følge.

SKOVDRYRKERNE

Ramsløg – en naturlig grøntsag i din egen skov

En pesto af ramsløg er sidste mode i de finere køkkener. Det kan købes i dyre domme i specialbutikker i de større byer. Men du kan så let som ingenting lave den selv af ramsløg dyrket i din egen skov.

Tv: Gammelt bunddække af ramsløg i sjællandsk skov. Det er svært for andre urter at konkurrere. Foto: Karsten Raae

Th: To år gammel udplantning af ramsløg i bunden af en 10-årig skovrejsning. Her er allerede blade nok til en pesto. Bemærk den fine blomstring. Efter blomstringen visner bladene ned, men kommer igen året efter. Foto: Per Hilbert

Ramsløg (*Allium ursinum*) er en naturlig skovplante i det meste af Danmark. Og den er ikke kun en smuk grøn bunddækkeplante i lyse skove på muldbund – de unge blade er velsmagende i mad og meget rige på C-vitamin, faktisk mere end 10 gange så meget som citroner. Den indeholder også stoffer, der er med til at styrke immunforsvaret. Den bruges i mange lande som grøntsag, og den har rigtig mange kvaliteter.

Der går mange historier om ramsløgets historie i Danmark. En går på, at en stor forekomst i Risskov ved Århus stammer fra spanske soldater i 1808. Samme forekomst tilskrives tyske soldater under Treårskrigen 1848-50.

Disse historier skyldes formodentlig plantens helt usædvanlige konkurrencekraft, der betyder, at den, hvor den trives godt, ofte vil dominere skovbunden fuldstændig.

Et faktum er imidlertid, at ramsløg har groet naturligt i Danmark siden forhistorisk tid, og at dens pollen er fundet i kulturlag fra stenalderen, knyttet til den tidlige bondekultur, og formodentlig også dengang anvendt som en grøntsag.

Navnet ramsløg mener at stamme fra, at planten har en meget ram lugt af hvidløg, der i forårstiden kan være ganske påtrængende. Navnet indgår i en del stednavne,

således bl.a. Ramsing ved Skive, Ramsdal ved Mariager, Ramskov ved Holstebro og Brande, og Ramshøj på Langeland. Ja, Skovdyrkerne havde for et par årtier siden i det sydlige Jylland en skovrider, der hed Kjeld Ramsing.

Ifølge Rostrups Flora er ramsløget "ikke almindelig, men findes i mængde, hvor den forekommer". Den vokser i hele landet, dog er den sjælden i Vestjylland og nord for Limfjorden. Ved plukning: *Pas på*, at du ikke forveksler den med liljekonval, som er ret giftig.

Plant den ud i din skov

Hvis du ikke er bange for hvidløgslugten, og hvis du kunne få lyst til at indføre ramsløget som en nyttig bunddækkeplante i din skov, så er det ikke vanskeligt. Det eneste, du skal gøre, er at finde et sted, hvor den gror naturligt, bede om tilladelse til at grave et antal løg op og sætte dem ud i din skov – helst, hvor du har en muldet bund i let skygge under eg eller andre lystræer eller lyse buske. Det kan fint gøres her i foråret. Der kan også købes frø, som sås i potter eller direkte på voksestedet.

Ramsløgspesto

Du skal bruge 20 blade ramsløg, 1 bundt bredbladet persille, 30 g frisk brød uden skorpe, 50 g hasselnødder, 2 dl koldpresset raps- eller olivenolie, havsalt, friskkværnet peber og lidt honning.

Krydderurterne skylles, tørres af for væde og plukkes i grove stykker. Ramsløg, persille, brød, nødder og olie blendes til en grov dip, der smages til med salt, peber og honning. Pestoen er god til bagte rodfrugter, kartofler, stegt fisk, kød og fjerkræ.

Fra Claus Meyers Almanak

Ramsløget vil passe sig selv og sprede sig hurtigt i de kommende år – afhængig af jordbund og fugtighedsforhold. Du kan høste af den allerede år 2 eller 3. Under ideelle forhold breder den sig rigtig hurtigt. Herligt!

(phi@skovdyrkerne.dk)

www.skovdyrkershop.dk

Forårstilbud

Vildtkamera Spypoint BF-10

KUN 2.395,- inkl. moms.

Normalpris 2.995,- inkl. moms.

Hukommelseskort 149,- inkl. moms.

Se også det store udvalg af frø og bestil på www.skovdyrkershop.dk eller hos Skovdyrkerne Fyn på tlf. 62 62 47 47 eller mail fyn@skovdyrkerne.dk.

SKAT om 50.000 træer: Det er ikke erhverv, men hobby

Skovejer får skattesæk på 44.000 kr., fordi hans nyplantede skov endnu ikke har givet nogen indtægter.

*»SKAT har bragt mig i en helt urimelig situation, når de vil ligestille mine 50.000 træer med en hobby,« siger Arild Frederiksen.
Foto: Einar Bo Thomsen*

Af journalist Einar Bo Thomsen, LandbrugsAvisen

»Det er jo det rene hjemmøveri,« lyder det fra Arild Frederiksen om et brev fra SKAT. »For 17 år siden plantede jeg skov på al min jord. Lige fra dag ét har skoven været registreret som virksomhed med både cvr-num-

mer og revisorgodkendt momsregnskab. Men pludselig får jeg et brev fra SKAT om, at min skov ikke længere er en virksomhed,« siger Arild Frederiksen fra Gestelev ved Ringe.

Konsekvensen er, at han ikke længere må trække hverken moms, ejendomsskat eller afskrivninger fra. For uden indtægter er skoven ikke en virksomhed, mener SKAT.

På den måde ligestiller SKAT skoven med en hobby, man har for sjov. Derfor skal Arild Frederiksen betale 44.000 kr. ekstra i skat for de tre år 2010, 11 og 12. Samtidig meddeler SKAT, at han heller ikke fremover kan få fradrag for underskud.

SKAT kræver overskud

I brevet peger SKAT på, at Højesteret i en tidligere dom har vurderet, at underskud kan trækkes fra på et deltidslandbrug, hvis ejendommen anses for at være sædvanlig og forsvarlig og sigter mod at opnå et rimeligt driftsresultat. Men ikke, hvis »driften selv efter en længere årrække ikke vil kunne blive overskudsgivende«.

»Men det er jo en helt tosset begrundelse. En nyplantet skov giver store underskud de første år, men den kommer da til at give overskud med tiden,« siger Arild Frederiksen.

Skoven er plantet af Skovdyrkerne, og seniorkonsulent Per Christian Christensen fra Skovdyrkerne er enig i, at der de første mange år kun er udgifter i en ung skov:

»Arild Frederiksens skov er plantet i 1997 og 1998. Det er en ren løvskov, og over halvdelen af træerne er eg, som vokser langsomt. Skoven er plantet og passet helt efter forskrifterne, og indtægterne begynder så småt at komme nu i form af brændesalg,« siger Per Christensen.

Per Christensen skønner, at de første reelle indtægter kommer om 3-5 år i form af en udtynding til flis. Senere kommer indtægter ved salg af egepæle og kævler.

Arild Frederiksen har bundet jord for knap én mio. kr. i skoven. Desuden har han investeret næsten 300.000 kr. i projektering og plantning. Dertil kommer maskiner for over 200.000 kr. I alt har han brugt over 1,5 mio. kr. på de syv hektar. Dertil skal lægges udgifter til pasning. Alligevel betegner SKAT skoven som 'ikke erhvervsmæssig' og dermed på lige fod med en hobby, hvor overskud skal beskattes, og underskud ikke må trækkes fra.

Hvad gør du, hvis SKAT ikke anerkender din skovdrift som erhverv?

Skovdyrkerne er uenige i SKATs afgørelse i Arild Frederiksen-sagen, og vi håber, at den bliver anket. Men hvad gør du, hvis SKAT ikke anerkender din skovdrift som erhverv?

Få udfærdiget en driftserklæring

Først og fremmest tager du fat i Skovdyrkerne. Din forening kan udfærdige en erklæring, der behandler de centrale spørgsmål vedrørende driften. Er denne fagmæssig korrekt og 'sædvanlig for virksomheder af den pågældende art'? Og er skoven indrettet og drives den med det formål at give overskud på længere sigt?

Søg advokatbistand

Hvis dette er tilfældet, kan du overveje at søge advokatbistand. Landets største firma på skatteproces, advokatfirmaet Tommy V. Christiansen, har tilbudt Skovdyrkerens medlemmer, at de uden beregning kan kontakte firmaet i en given skatte-, told-, moms eller afgiftssag med henblik på en vurdering af:

- Mulighederne for at opnå et gunstigt resultat i sagen
- De omkostningsmæssige aspekter ved at føre sagen
- En vurdering af, hvilke konsekvenser det har, hvis man ikke ønsker at videreføre sagen.

Firmaet har gennem årene ført en lang række af denne type sager. Man er en gruppe bestående af 16 specialister, der udelukkende beskæftiger sig med skat, told, moms og afgift med afdelinger i Århus, Vejle, Kolding, Roskilde og København.

Man kan i givet fald kontakte Torben Bagge (70 11 08 00 / 24 82 24 84 / tb@tvc.dk.) eller Jørgen Frausing (3318 6155 / 4089 6932 / jfr@tvc.dk).

»Det er så, hvad jeg vil kalde en meget dyr hobby,« siger Arild Frederiksen. »Jeg kunne have valgt at forpagte jorden bort til en landmand og fået indtægter på den måde. Men i stedet valgte jeg at investere en formue og knokle i timevis for at passe skoven efter forskrifterne.«

Tinglyst som fredskov

Da skoven blev plantet, blev den tinglyst som fredskov. Arild Frederiksen må derfor ikke fælde den og drive landbrug igen. Det eneste, han kan gøre, er at anke

SKATs afgørelse. Men udsigten til store sagsomkostninger holder ham indtil videre tilbage.

»I første omgang risikerer det at koste mig mange penge at anke SKATs afgørelse. Og hvis SKAT taber sagen, anker de den stensikkert til Landsskatteretten, og det vil koste mig yderligere. Så mange penge kan jeg ikke selv afsætte til at føre sagen,« siger Arild Frederiksen.

Havde han vidst, at den skattemæssige vurdering af skoven ville blive ændret, havde han ikke investeret de

Erhvervsvirksomhed eller hob

Hvordan sondres der mellem om en skov er en erhvervsvirksomhed eller en hobbyvirksomhed? Og hvad er konsekvenserne, når skattemyndighederne siger, at din skov er en hobbyvirksomhed?

Af seniorkonsulent Hans M. Hedegaard, Dansk Skovforening

Sondringen bliver aktuel, når virksomheden har fælles træk med en erhvervsvirksomhed, men hvor der samtidig er tvivl om, hvorvidt indtægtserhvervelsen er det afgørende formål for ejeren. Hvis virksomheden samtidig giver underskud bliver sondringen særlig aktuel.

En erhvervmæssig virksomhed vil – i modsætning til en hobbyvirksomhed – være indrettet på systematisk indtægtserhvervelse, dvs. at det afgørende formål er at opnå en fortjeneste. Hobbyvirksomhed kan ofte have private formål styret af ejerens personlige interesser.

Hvis virksomheden er rentabel – dvs. at den over en længere periode giver overskud på den primære drift – giver det normalt ikke anledning til tvivl.

Både hos SKAT og i retspraksis anvendes en række kriterier i vurderingen af, om der er tale om en hobby- eller

en erhvervsvirksomhed, men ingen af disse enkeltkriterier er i sig selv udslagsgivende for vurderingen. Det er heller ikke afgørende for sondringen, om virksomheden drives som en personlig virksomhed eller som et selskab.

For skove – og her især de mindre skove – er problematikken særdeles aktuel, da der sjældent fremkommer en løbende årlig indtægt fra driften. Og særlig i forbindelse med nyplantning og stormfald kan der efterfølgende gå en længere årrække, hvor der er underskud, hvilket kan få skattemyndighederne til at se nærmere på problematikken.

Bestemmelsen om straksfradragsretten i ligningslovens § 8K i forbindelse med nyplantning af fredskov blev indført i erkendelse af, at der går ganske mange år fra en tilplantning er foretaget, til skoven kan give indtægter. Derfor kan fradragsretten i statsskattelovens § 6 ikke finde anvendelse med henblik på at afgøre virksomhe-

mange penge i skoven. »Det gør en stor økonomisk forskel, at man ikke kan trække moms, ejendomsskat og underskud fra,« siger Arild Frederiksen.

SKAT har ikke villet udtale sig om den konkrete sag.

byvirksomhed?

dens formål. På trods af denne erkendelse giver mindre nyplantede ejendomme ofte i praksis problemer i forbindelse med myndighedernes sondring mellem hobbyvirksomhed og erhvervsvirksomhed. Og forudsætningen for at udnytte fradragsretten er, at der er tale om en erhvervsvirksomhed.

Hvilke konsekvenser får sondringen for dig?

Uanset om der er tale om erhvervs- eller hobbyvirksomhed skal nettoindtægterne altid beskattes. En væsentlig forskel er dog, at det kun er ved erhvervsvirksomhed, at eventuelle underskud kan fratrækkes i anden indkomst.

Men der kan være andre, afledte konsekvenser af sondringen. Hvis ejendommen af myndighederne bliver betragtet som en hobbyvirksomhed, kan der samtidig

Efter 17 år er det ved at være tid til at tynde ud i Arild Frederiksens skov. Men det er endnu ikke meget brænde, de små træer kan give. Foto: Einar Bo Thomsen

være vurderingsmæssige konsekvenser – især hvis der på ejendommen samtidig er en attraktiv bolig.

Her kan myndighederne vurderingsmæssigt omvurdere ejendommen fra hidtil at have været en land- eller skov-ejendom til i fremtiden at blive vurderet som en bolig.

Konsekvenserne heraf kan dels være en betydelig vurderingsstigning – særlig på grundværdien, men herudover bortfalder samtidig det ejendomsskatte loft, der er gældende for land- og skovbrugsejendomme.

Se også artikel på vores hjemmeside (søg under "Skov og SKAT").

Plantevalget – på vej mod en ny balance

Når dette blad udkommer, er plantesæsonen ved at være forbi. *Skovdyrkeren* har besøgt en række planteskoler for at høre om nyt fra plantesiden. Der sker store ændringer af plantevalget i disse år – fra løvtræ mod nåletræ. Det er vigtigt, hvad der plantes. Skoven kan ses som en biologisk maskine, hvor planterne er input i den ene ende, mens tømmer, flis, juletræer og klip er output i den anden ende.

Der findes ikke nogen central statistik over plantehandelen i Danmark. Selv om planteskolerne indberetter deres tal til NaturErhvervsstyrelsen, så bliver disse ikke lagt sammen i en samlet oversigt. Men forespørgsler hos en række planteskoler viser alle den samme tendens: nåletræet vinder frem (igen).

Det kan blandt andet afspejle en optimisme og en tro på skovbruget som erhverv og ikke kun som en passiv (men herlig) fritidsbeskæftigelse. Hvis man ser på tilvæksttallene for de enkelte arter, som vi bragte i forrige nummer af *Skovdyrkeren* i artiklen om Torben Brüel, så giver ændringen også god mening rent økonomisk.

Sitkagran – skovejernes foretrukne træart anno 2015.
Foto: Esper Thygesen, Aarestrup Planteskole

Samlet sælges omkring 130 mio. planter til skov og landskab i Danmark. Heraf skønnes godt 40 mio. at være vedproducerende skovplanter. En af vore større planteskoler vurderer, at nåletræandelen er steget fra ca. 25% i 2000 til ca. 75% i 2015. Andre planteskoler vurderer dagens nåletræandel til mellem 50% og 70%. Men tendensen er klar. Og blandt nåletræer ser det ud til, at sitkagranen har indtaget førstepladsen som den mest efterspurgt.

Der går klart mest løvtræ til plantningerne på landbrugsjord (skovrejsning), samt i statens og kommunernes plantninger. Mens der i de etablerede private skove ses en tilsvarende overvægt af nål.

Løvtræperioden

Vi har været igennem en periode, hvor tilskudsordningerne siden det store stormfald i 1999 har givet løvtræet et betydeligt skub fremad: Stormfaldsordningen, skovrejsningsordningen og ordningen med tilskud til konvertering af nål til løv.

På figur 1.2 fra den seneste skovstatistik ser man udviklingen af skovarealet fordelt på løv og nål. Vi er nu i en situation, hvor der er godt 40% af både løv og nål. Dertil kommer 11% blandskove og 5% juletræer. Især i plantagerne i den vestlige del af landet har diverse løvtræordninger været en stor gevinst. I Orten Plantage (omtalt i forrige nummer af *Skovdyrkeren*) er løvtræprocenten de sidste 25 år steget fra 1% til 22%.

En ny udvikling – en ændret balance

Men nu virker det som om, at denne udvikling er bremset op. De ovenævnte ordninger tiltrækker stadig færre skovejere og landmænd, og vi synes at være tilbage i et mere 'naturligt' træartsvalg, hvor det ikke for enhver pris gælder om at få løvtræprocenten op, men snarere om at få en god balance mellem produktion og økonomi på den ene side og herligheder og stabilitet på den anden.

Nåletræernes fordele er uomtvistelige: Billigere planter, større kultursikkerhed, større tilvækst og samlet set en bedre økonomi. Vildtet kræver også nål. Vi er naturligvis opmærksomme på den større stormfaldsrisiko i nåletræet, men som vort særnummer om stormfald kunne oplyse, så er træartsvalget i sig selv ikke eneafgørende for graden af stormfald, men langt hen ad vejen gør også andre faktorer sig gældende, herunder især hugstpolitikken.

Proveniensvalget

Proveniensvalget er afgørende vigtigt for alle træarter. Undersøgelser har vist, at mertilvæksten i en god proveniens meget vel kan komme op på 25%. Retstammethed og sundhed er også delvis genetisk betinget. Vore gode og rationelle naboer i Sverige anvender konsekvent forædlet plantemateriale.

Det er ret skuffende, at planteskolerne fortæller, at kun få af deres direkte kunder lægger vægt på proveniensen. Mens konsulenter og skovfogeder derimod er blevet mere og mere proveniensbevidste.

Hjemmesiden www.plantevalg.dk, som er tilgængelig for alle, indeholder megen information om proveniensspørgsmålet for alle vore skovtræer. Her findes data fra alle danske forsøg samlede. Men både praktikere og planteskolefolk gør opmærksom på, at hjemmesiden ikke må betragtes som et orakel. Dels fordi der blandt frøkilderne findes en overvægt af provenienser, som kommer fra statens egne skove. Dels fordi hjemmesiden kun indeholder information om forsøgsmæssigt afprøvede provenienser. Der findes en del sorter, som har vist sig gode i praksis, men som ikke kommer højt op på listerne. Som eksempel kan nævnes polsk eg.

Plantetyper

Omkring 5% af de solgte planter er dækrodsplanter. De har fordele, men også ulemper og svaret afhænger af, hvem man spørger. Dækrodsplanternes andel har ligget ret konstant gennem de senere år. Prisen ligger på niveau med barrodsplanter. Det er et rent markedsspørgsmål, hvad folk ønsker – hvad der efterspørges, skal nok blive produceret.

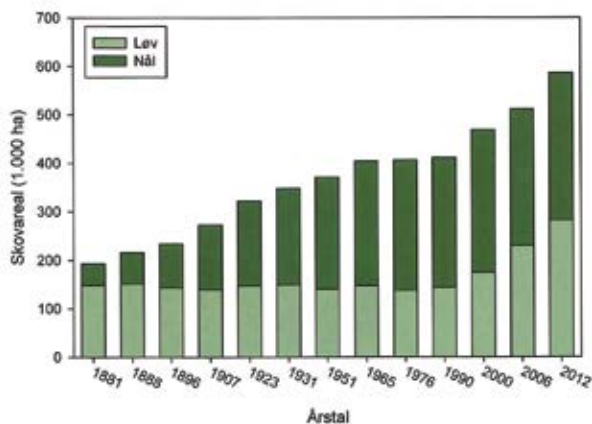
Alle ønsker sig især billigere planter. Men på trods heraf synes tendensen at gå mod lidt større planter, især for at opnå større kultursikkerhed. Både i forhold til græsukrudt, men også af hensyn til skadedyr som snudebiller i nåletræet og mus i løvtræet.

Juletræerne

Der produceres omkring 45 mio. nordmannsgranplanter, hvoraf måske halvdelen går til eksport. Tendensen er en stagnerende og på kort sigt faldende produktion – styret af markedet for juletræer. Der ses en vis stigning i andre juletræarter såsom rødgran, fraseri og lasiocarpa. Også på nobilis mærkes en svagt stigende tendens, hvilket stemmer godt med vores rådgivning til skovejerne.

Egne planter?

NB: Hvis du selv skulle have lyst til at prøve at producere dine egne planter, har vi en lidt ældre brochure med en del gode råd. Den kan fås ved at sende en mail til undertegnede.

Figur 1.2 fra "Skove og Plantager 2012", side 13.

(phi@skovdyrkerne.dk)

Vandrestier i det åbne land

I forbindelse med et besøg på en 11 hektar skovrejsningsejendom i Midtjylland (Christian Rauff – se *Skovdyrkeren* nr. 11) kom det frem, at skovejeren på ejendommen har taget initiativ til et såkaldt "spor i landskabet". Vi fik svar på, hvad skovejeren så i det, og hvilke fordele og ulemper han havde af folks færdsel på ejendommen.

Afmærket spor gennem en yngre skovrejsning med eg. Midt i bevoksningen passerede stien en hustomt fra jernalderen (afmærket med skiltning).

"Spor i landskabet" er en organisation og et samarbejde mellem Dansk Skovforening, Landbrug og Fødevarer, Naturfredningsforeningen, Friluftsrådet, Naturstyrelsen, Landdistrikternes Fællesråd – og senest også Danmarks Jægerforbund.

Projektet blev søsat i 1997 som et fælles projekt, som ad frivillighedens vej skulle etablere vandrestier i det åbne land. "Sporene", som vandrestierne kaldes, skal give befolkningen mulighed for anderledes natur- og kulturoplevelser samt meget gerne skabe dialog mellem jord-

brugeren og byfolket. Blandt andet give sidstnævnte en større forståelse for det, der sker derude. Senest er Nordea-fonden gået ind i projektet med penge, og man satser på i år at komme op på 500 lokale `spor`.

Kan altid nedlægges igen

Et spor kan kun etableres, hvor lodsejeren er positivt interesseret. Og det kan nedlægges igen, hvis det giver for mange gener. Det kan også lukes i perioder med jagt.

Christian Rauff siger, at en af fordelene ved et organiseret spor er, at man kan styre publikums færden på ejendommen. Folk følger nemlig troligt det udlagte spor. Han mener ikke at have haft gener af stien, men derimod en masse god kontakt med positive mennesker, der anvender sporet. På den måde er der tale om god PR for skovbruget som erhverv.

Vi er naturligvis klar over, at det langt fra er alle skovejere, der vil synes om idéen. Især hvor jagten er vigtig, kan megen trafik være forstyrrende. Erfaringen er også, at løse hunde nogle steder kan være et problem.

Her kræves tydelig skiltning. Men hele konceptet – og skiltningen omkring det – er med til at understrege det helt centrale, at de vandrende er gæster på anden mands ejendom. Og stort set alle opfører sig fornuftigt.

For ethvert spor laves en folder, der kommer til at sidde i en kasse ved sporets start. Det er lodsejeren, der selv skriver teksten, og folderen trykkes i sekretariatet hos Landbrug og Fødevarer. Folderen beskriver ruten, og i den har lodsejeren mulighed for at forklare om naturen, om seværdigheder samt om driften på ejendommen.

Selve arbejdet med at etablere og vedligeholde sporet ligger hos lodsejeren – eventuelt hjulpet af lokale interesserede. `Spor i landskabet` producerer standardpæle og skilte, som kan købes ind til det lokale projekt.

Der kan søges godkendelse og finansiering hos sekretariatet. Materialer til et standardspor koster i størrelsesordenen 40.000 kr. Halvdelen kan hentes i sekretariatet, resten må søges lokalt (LAG, lokale firmaer, fonde, kommunen el. lign.).

Et `jagtspor` – om jagt og publikum

En del jægere vil nok være bekymrede ved tanken om at tiltrække mere færdsel til ejendommen. For at tage hånd om den bekymring har Spor i Landskabet indledt et samarbejde med Danmarks Jægerforbund. Jægerforbundet vil bruge sin deltagelse til at "understøtte den vigtige dialog mellem naturbrugere og lodsejerne". Man er bl.a. aktivt involveret i at lave en særlig variant af spor i landskabet – et såkaldt jagtspor.

Inspirationen kommer fra Sorøs borgmester Gert Jørgensen, der tværs gennem sin ejendom ved Dalmose har en nedlagt jernbanelinje, som er blevet til en offentlig sti. Det gav en del konfrontationer, når publikum på stien blev chokerede over jagten på de tilgrænsende arealer.

*Gert Jørgensen håber, at etableringen af jagtsporet giver færre konfrontationer og bedre mulighed for at styre det publikum, som vil komme under alle omstændigheder.
Foto: Morten Sinding-Jensen, Jæger*

Det vil man gerne undgå i fremtiden ved at kunne skilte med, at der er tale om et jagtområde. Gert Jørgensen er derfor i gang med at etablere et 500 meter langt `side-spor` med fokus på jagt. Med skilte, der beskriver de enkelte vildtarter og deres levevis, og med begrundelser for jagten på disse.

Han forventer, at det vil give en bedre og mere positiv dialog, at det vil give en bedre forståelse for jagten, og at det giver ham en mulighed for at styre den færdsel, som han under ingen omstændigheder kan undgå. Stien bliver færdig til sommer.

Regionale spor

Langt de fleste udlagte spor er helt lokale. Men nogle er knyttet sammen med de længere, regionale spor, som findes en del steder i landet. Eksempelvis kan nævnes:

- Øhavsstien på 220 km Sydfyn samt Ærø og Langeland
- Hærvejsstien 216 km ned gennem Midtjylland og med forbindelse til den europæiske fjern-vandrervej E1 til Firenze
- Sjællands-leden. Et system af vandreruter på tværs af Sjælland, Møn og Lolland-Falster
- Oplev Gudenåen. Stisystemer langs Gudenåen
- Fra Kyst til Kyst. Vandresti fra Vejle til Blåvandshuk.

Alle kan findes beskrevet på nettet. Visionen for disse regionale spor er at lokke almindelige danskere såvel som turister ud i det danske land – til fods og helt uden bil.

I et andet kongerige, hvor Skovdyrkerne har arbejdet en del (i Nepal – se *Skovdyrkeren* nr. 30) er landet helt gennemtrukket af et net af stisystemer, som dels bruges af de lokale, dels af et stort antal vandreturister. Selv om Danmark ikke kan byde på helt de samme højder, så har også det danske landskab en lang række fantastiske kvaliteter – kvaliteter, som også kan udnyttes turistmæssigt. Især de regionale spor giver muligheder for gårdsalg og for Bed & Breakfast i sommertiden.

Flere oplysninger om de lokale stianlæg kan findes på hjemmesiden www.spor.dk.

De standardmaterialer somskal bruges i forbindelse med et "spor i landkabet" produceres centralt og købes ind til projektet.

(phi@skovdyrkerne.dk, inkl. fotos)

A person wearing a large backpack and outdoor gear is in a forest, surrounded by cut logs. The person is looking down at something in their hands. The background shows more trees and a path.

**Der er flere værdier
i din skov, end du tror!**

**Følg os på
facebook**

SKOVDRYKERNE

www.facebook.com/Skovdyrkerne

Pengene tjenes med saksen

Overskriftens budskab er der ikke noget nyt i, vil mange juletræsproducenter mene. Men i et presset marked med stigende udbud af juletræer, så er vigtigheden af at producere gode træer endnu mere i fokus. Metodevalg og intensitet skal overvejes og besluttes i god tid inden salgsåret.

Af Christian Ladefoged og Kenneth Klausen, Skovdyrkernes VidenCenter for Juletræer

Markedet

De fleste kunder vil købe et slankt træ med et naturligt tæt udseende. Stuerne rundt i Europa er fuldt møbleret, så et bredt træ er der ikke plads til. Nordmannsgranen skal topskudsreguleres for at blive tæt nok, og så er efterfølgende indklipning en absolut nødvendighed for at regulere bredden. Endvidere skal behandlingerne ske rettidigt, så ar og lignende fra klipningen er overvokset – altså skjult inde i træet.

I et marked karakteriseret ved at være 'købers', så må vi som producenter regne med, at det er meget svært at sælge meget åbne træer med fejl i. Hvis det kan lade sig gøre, er prisen oftest så lav, at produktionen ikke er lønsom.

Der skal altså med andre ord investeres flere timer i juletræerne indenfor nogle givne rammer for at hæve udbyttet i den anden ende. I sig selv ikke noget nyt eller overraskende, men udbytteprocenten ses hurtigt at falde i ikke-intensivt drevne juletræskulturer.

Formklippede træer kontra ikke-formklippede

Nordmannsgranerne gror fra naturens side langsomt i starten og hurtigt fra højden omkring 125 cm. Kunderne har set, at vi kan styre toppen med tang/kemi samt lave slanke træer vha. formklipping. Branchen har gennem årtier forfinet dyrkningsteknikkerne og slutproduktet, og kunderne vil have dette produkt.

Nogle kunder søger dog udelukkende ikke-formklippede træer pga. tradition og/eller fordi indkøbet skal supplere

deres egenproduktion af ikke-formklippede træer. Men i sådanne kulturer finder de ikke mange rigtig gode juletræer, som de vil give en høj og attraktiv pris for. Disse skal jo også være tætte og ikke for brede. Gennemsnitsprisen i sådanne kulturer falder hurtigt i et presset marked.

Markedets ønske om tætte træer og slankhed medfører, at nordmannsgranerne skal topskudsreduceres og formklippes, hvis man skal have en lønsom forretning i juletræsproduktion. Så det er en udfordring at få indgrebene gjort, så træet fremstår som naturvokset ved salg.

Rettidigt omhu

Rettidigt omhu er vigtigt – som i andre brancher. Kulturerne skal gås igennem hvert år efter vækstsæsonen, og det er vigtigt at få lavet reparationsklip i kulturerne, ligeså snart fejl opstår. Skovdyrkerne har tidligere lavet artikler, hvor reparationer er beskrevet. Vi har kaldt det for 'Klippekolen', og instruktionerne kan findes på www.skovdyrkerne.dk/dyrkningsinfo/juletraeerklippegroent.

Bundklipping skal gøres, når træerne har vokset 4-5 år og/eller har højden 80-100 cm. Umiddelbart derefter startes formningen med udførsel af grundklipping. Det er lettest at lave dette på alle træer i kulturen. Metoden med kun at klippe i de for brede træer er ikke rationel – og umulig at håndtere for entreprenører. Den er kun egnet i kulturer, hvor det er medlemmet selv, der udfører arbejdet hvert år. 'Keep it simple'.

Det er også vigtigt at træets top reduceres, så grenkransafstanden bliver kort: 30-35 cm – afhængig af trætype.

I sidste ende er det jo det visuelle forhold mellem totalhøjde og bredde, som er afgørende for helhedsindtrykket. Et højt træ, som klippes for langt ind, vil to år senere være smallere forneden end på midten. Derved ryger kegleformen, og træet har mistet meget værdi. I værste tilfælde kan det ikke sælges.

I denne sæson følger yderligere på vores hjemmeside en række faktaark om de almindelige indgreb, som kan læses og printes ud. Så kan de jo tages med ud til egen gavn eller til instruks af arbejderne.

Billede 1: Et årsskud klippes af den næstøverste grenkrans.

Billede 2: To årsskud klippes af kransene nedenunder.

Billede 3: Her ses træet lige efter grundklipningen.

Grundklipping

Grundklipping skal foretages to til tre år før træerne skal sælges. Så vil ar fra grundklippingen (uanset om denne er foretaget med håndsaks eller håndhæksaks) være overvokset og dermed skjult inde i træet. Grundklipping gøres udenfor vækstsæsonen. Er kulturen i et område med *Neonectria* skal det helst gøres om vinteren i koldt og tørt vejr.

Grundklipping udføres på følgende måde for et almindeligt lidt bredt træ:

I den næstøverste grenkrans klippes et årsskud af (billede 1), og i kransene nedenunder klippes 2 årsskud af (billede 2). Billede 3 viser træet lige efter grundklippingen.

Øverste grenkrans fra året før skal efterfølgende behandles ved skudknibning, hvor ca. 2/3 af endeskuddet brækkes af med fingrene. Derved opnås en vækst udad i passende reduceret længde, og kunden kan ikke se, der mangler en kvist eller arret fra de tidligere klippinger.

Dermed har vi skabt 'illusionen': et slankt træ med et naturligt tæt udseende.

Kan det betale sig?

Svaret er ganske kort: JA – det kan betale sig. Udbytteprocenten stiger, og træerne fylder ikke så meget i kulturen, så første juletræshugst har ofte en bedre gennemsnitshøjde. Endvidere vil denne type tætte træer altid blive solgt og til de bedste priser – uanset om markedet er på vej i den ene eller anden retning.

Omkostningen alene til breddereguleringen fra og med grundklipping til og med sidste vækstårs skudknibning er ca. 5 kr./træ.

Specielt hvis træerne har taget skade af vinteren, af dyrebid eller af forårsfrost og dermed er blevet deformet med misvækst og manglende grene, er formklipping ofte den eneste mulighed for at gøre træerne salgbare.

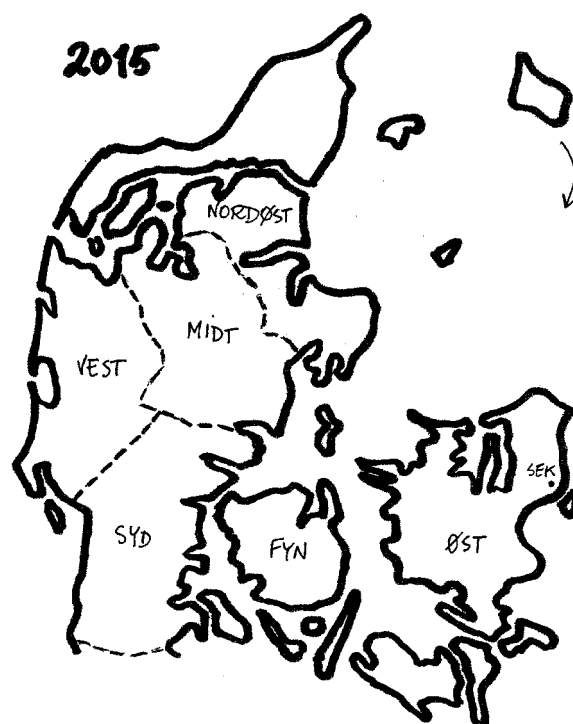
Fra 7 til 6 skovdyrkerforeninger!

Bestyrelser og ledelse i skovdyrkerforeningerne Midtjylland og Østjylland er blevet enige om at skabe en større og stærkere forening i Midtjylland ved at sammenlægge de to nuværende foreninger. Med den foreslåede sammenlægning vurderer Skovdyrkernes landsformand, Torben Bille Brahe, at mere end 25 års strukturudvikling hos Skovdyrkerne er til ende.

Skovdyrkerne anno 1990. Tegningen viser situationen hos Skovdyrkerne for 25 år siden. Bortset fra den dengang nydannede forening i Vestjylland ser man de mange små foreninger, både på øerne og i det jyske område.

Forslaget om sammenlægning af de to skovdyrkerforeninger vil blive fremsat på ekstraordinære generalforsamlinger i den nærmeste fremtid. Dato og dagsorden til generalforsamlingerne er i skrivende stund udsendt til foreningernes medlemmer i henhold til foreningernes vedtægter.

Skovdyrkerne anno 2015. Tegningen viser situationen hos Skovdyrkerne, som den ser ud, hvis den foreslåede fusion vedtages: fire foreninger i Jylland, en på Fyn og en på de østligste øer.

4 stærke jyske foreninger

Skovdyrkernes hovedbestyrelse – med formand Torben Bille Brahe i spidsen – ser med glæde på sammenlægningen af de to foreninger. Den kan siges at være en naturligt afslutning på de mange sammenlægninger, der har foregået de seneste 25 år imellem forskellige foreninger.

Sammenlægningen medfører, at Skovdyrkerne får 4 stærke og nogenlunde lige store foreninger i det jyske, som professionelt kan tage skovbrugets udfordringer op til glæde for medlemmerne.

De 4 jyske foreninger vil alle være velkonsoliderede foreninger, som kan sikre den absolut bedste betjening af medlemmerne med en faglig solid organisation.

Foruden de 4 jyske foreninger består Skovdyrkerne af en forening på Fyn og en forening på Sjælland med omliggende øer. At de fremtidige 6 enheder er nogenlunde lige store, vil give en god balance i det stadig tættere samarbejde mellem foreningerne.

Den nye forening, som – forudsat generalforsamlingernes godkendelse – får navnet **Skovdyrkerforeningen Midt**, vil have 19 medarbejdere, en egenkapital på 12 mio. kr. og en omsætning på 118 mio. kr. (seneste år). Den vil betjene knap 1000 skovejere med i alt 13.000 ha skov og juletræsarealer. Den dækker et område tværs over Jylland fra Salling i nordvest til Samsø i sydøst med kontorer i Viborg og Ry. Daglig leder vil være skovrider Henrik Buhl.

Hvad betyder sammenlægningen for medlemmerne?

Sammenlægningen betyder først og fremmest en stærkere forening med flere ressourcer og større kommerciel styrke. Den nye sammenlagte forening vil have en økonomisk bæredygtig størrelse og struktur, som gør det let at tiltrække og fastholde en veluddannet medarbejderstab, som tillader en yderligere specialisering blandt personalet, og som gør den mindre sårbar i tilfælde af sygdom og personaleudskiftning. Endelig vil en fusion betyde rationaliseringsgevinster, blandt andet til husleje, revision og overordnet ledelse.

»Sammenlægningen vil give vores skovfogeder et større fagligt fællesskab og vores medlemmer en bredere vidensbase at trække på i det daglige. Alle vores skovfogeder forsætter i den nye sammenlagte forening, så vores medlemmer forsat kan blive betjent af de samme kendte personer,« siger Mogens Bjerre, formand i Skovdyrkerforeningen Midtjylland.

På lokalt initiativ

Sammenlægningen sker på lokalt initiativ. Således siger formand Mogens Bjerre i `den gamle` Skovdyrkerforeningen Midtjylland: »Efter en større turnaround-proces igennem de senere år i Skovdyrkerforeningen Midtjylland, hvor vi har forsøgt at gøre foreningen mindre afhængig af juletræer og klippegrønt ved at folde forretningsområdet bredere ud, har vi måtte erkende, at hastigheden i denne udvikling blev for træg. Derfor søgte vi en sammenlægning med vores naboforening for at speede processen op med at udnytte vores geografiske muligheder.«

»Vi var i Skovdyrkerforeningen Østjylland glade for henvendelsen fra vores naboforening om en sammenlægning, idet den samlede organisation vil gøre det muligt at betjene medlemmerne endnu bedre og udvide medlemskredsen på en balanceret måde. Den samlede forening bliver særdeles økonomisk robust og vil få en passende kommerciel styrke til at udnytte mulighederne for handel med juletræer, pyntegrønt, flis, råtræhandel m.v.,« siger Anders S. Nielsen, formand i Skovdyrkerforeningen Østjylland.

Initiativet blev budt velkommen i `den gamle` Skovdyrkerforening Østjylland. Her ser formand Anders S. Nielsen kun fordele, både i medlemsbetjening, i mulighederne for at tiltrække nye medlemmer, og i økonomisk og kommerciel styrke. Alt i alt får medlemmerne en samlet forening med et styrket udgangspunkt til fremtidens udfordringer.

Begge formænd er sikre på, at medlemmerne også kan se fordelene og bakker op omkring denne sammenlægning på de respektive generalforsamlinger.

(phi@skovdyrkerne.dk)